

Številka:

Ljubljana,

EVA: 2022-2130-0009

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembi Zakona o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov – skrajšani postopek- predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji..... pod točko sprejela sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembi Zakona o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloge:

– predlog Zakona o spremembi Zakona o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov

Sklep prejmejo:

– Državni zbor,
– Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
– Služba Vlade RS za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

V skladu s prvim odstavkom 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) Vlada Republike Slovenije predlaga obravnavo predloga zakona po skrajšanem postopku, ker gre za manj zahtevno spremembo zakona.

Predlog za skrajšani postopek je utemeljen z dejstvom, da gre za manj zahtevno spremembo zakona, saj se spreminja le ena točka enega odstavka člena veljavnega zakona.

Glede na navedeno Vlada Republike Slovenije meni, da so izpolnjeni pogoji za obravnavo predloga Zakona o spremembi Zakona o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov po skrajšanem zakonodajnem postopku.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg,
- Luka Omerzel, sekretar, vodja Sektorja za varstvo potrošnikov in konkurence, Direktorat za notranji trg,
- mag. Barbara Mesojednik, sekretarka.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe pri pripravi predloga zakona niso sodelovali/e.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Matjaž Han, minister,
- mag. Dejan Židan, državni sekretar,
- Matevž Frangež, državni sekretar,
- mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg,
- Luka Omerzel, sekretar, vodja Sektorja za varstvo potrošnikov in konkurence, Direktorat za notranji trg,
- mag. Barbara Mesojednik, sekretarka.

5. Kratek povzetek gradiva:

Predlagani Zakon o spremembi Zakona o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, je potreben zaradi milejših in učinkovitejših ukrepov, povezanih z blokiranjem spletnih strani.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

Predlog zakona nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE

Matjaž Han
MINISTER

**ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA
O IZVAJANJU UREDBE (EU) EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA O SODELOVANJU
MED NACIONALNIMI ORGANI, ODGOVORNIMI ZA IZVRŠEVANJE ZAKONODAJE O
VARSTVU POTROŠNIKOV**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Pravni okvir za Zakon o izvajanju Uredbe 2017/2394/EU o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št.200/20, v nadaljnjem besedilu: ZIUZVP) predstavlja Uredba (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L št. 345 z dne 27. 12. 2017, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/2394/EU).

Splošni cilj Uredbe 2017/2394/EU je razvoj sodobnih, učinkovitih in uspešnih mehanizmov za sodelovanje na področju varstva potrošnikov, s katerimi se bo zmanjšala škoda za potrošnike, ki je posledica čezmejnih in močno razširjenih kršitev potrošniškega prava EU. To pomeni zlasti zmanjšanje števila primerov, ko se prek okvira za sodelovanje na področju varstva potrošnikov ne odkrijejo pomembne čezmejne in močno razširjene kršitve oziroma se ustrezno ne odpravijo, in zagotavljanje, da organi za varstvo potrošnikov dosežejo podobne rezultate v zvezi z istimi nepoštenimi praksami. Z določitvijo zahtev Uredbe 2017/2394/EU se zagotavlja večja stopnja usklajenosti ukrepov pristojnih organov, ki omogoča uspešnejše in učinkovitejše sodelovanje med njimi. Na ta način niso odvisni od nacionalnih izvedbenih ukrepov.

Uredba 2017/2394/EU določa, da se neposredno uporablja v vseh državah članicah in da je v celoti zavezujoča. Ker je Uredba 2017/2394/EU določila nova pooblastila pristojnih organov, odgovornih za izvajanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, ki jih v slovenskem pravnem redu še niso imeli, so se morala ta v skladu s 120. členom Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a) urediti z zakonom, zato je bil sprejet ZIUZVP, ki je stopil v veljavo dne 13.1.2021.

Na podlagi ZIUZVP so bili imenovani enotni povezovalni organ ter pristojni organi. Določila so se njihova pooblastila za delovanje v skladu z Uredbo 2017/2394/EU ter sprejele določbe za sankcije za kršitev te uredbe.

ZIUZVP v 8. členu določa ukrepe, povezane s spletnimi stranmi, ki uvajajo nove obveznosti za ponudnike storitev informacijske družbe. Gre za izvajanje pooblastila pooblaščenim osebam pristojnih organov, določenega v točki (g) četrtega odstavka 9. člena Uredbe 2017/2394/EU. Uredba 2017/2394/EU določa, da so to skrajni ukrepi, s katerimi naj bi se doseglo prenehanje ali prepoved kršitve in bi se s tem preprečila nevarnost resnega oškodovanja kolektivnih interesov potrošnikov oziroma povzročitev resne ali nepopravljive škode potrošnikov. Torej gre za ukrepe, ko je pooblaščen oseba pristojnega organa že uporabila vse druge možnosti ukrepanja v skladu s svojimi pooblastili, vendar podjetje še vedno izvaja kršitev.

Register.si, ki med drugim zagotavlja storitve registracije domenskih imen pod nacionalno vrhno domeno .si in upravlja vrhni strežnik za sistem domenskih imen pod .si (DNS) je opozoril, da ukrep v 3. točki drugega odstavka 8. člena ZIUZVP, ki določa ukrep začasnega izbrisa zapisa sistema domenskih imen, ni ustrezno definiran in je nerazumljiv, kar bi lahko imelo daljnosežne škodljive posledice za stabilnost sistema domenskih imen in uporabnike spleta.

Iz besedne razlage tega ukrepa izhaja, da sme sodišče Registru .si odrediti začasni izbris celotnega sistema domenskih imen, kar je nesorazmerno s posamezno kršitvijo in lahko ogroža tudi stabilnost celotnega internetnega omrežja. Tak ukrep pomeni, da se izbrišejo vse domene pod nacionalno vrhno domeno .si, kar bi imelo daljnosežne in nepopravljive posledice za stabilnost in strukturo internetnega omrežja, že kratkotrajen izbris pa bi povzročil znatno materialno in nematerialno škodo. Zaradi teh pomanjkljivosti predlog zakona predvideva, da se uvede milejše in iz nekaterih vidikov tudi bolj učinkovite ukrepe.

Izbris domene v skladu s 4. točko drugega odstavka 8. člena ZIUZVP je daljnosežni ukrep, ki prinaša mnoge negativne posledice, pogosto pa se z njim željeni cilj, kot je odstranitev neustrezne vsebine iz spleta sploh ne doseže. Če se domena izbriše iz baze registriranih domen, še ne pomeni, da je izbrisana tudi vsebina, ki se nahaja na spletni strani z določenim domenskih imenom. Ta vsebina ostane na spletu in je še vedno dosegljiva (npr. če uporabnik vpiše numerični IP naslov spletne strani). Ukrep je prav tako mogoče enostavno obiti. Kršitelj lahko zelo hitro in z izjemno nizkimi stroški registrira drugo domeno, na spletni strani pod njo ponuja isto vsebino in nadaljuje s kršitvami. Postopek registracije domene je namreč hiter, enostaven, avtomatiziran in cenovno zelo dostopen. Ko je domena izbrisana iz baze registriranih domen, je nemudoma ponovno na voljo za novo registracijo s strani istega ali drugega nosilca.

Register .si zaradi tehnične narave infrastrukture sistema domenskih imen (DNS) nima možnosti, da trajno prepreči registracijo neke domene ali da prepreči registracijo domene istemu nosilcu (kršitelju), z njim povezani osebi, njegovim konkurentom ali katerikoli drugi osebi. Domene se namreč registrirajo po vrstnem redu. Če je domena prosta, je podeljena tistemu, ki je prvi sprožil postopek njene registracije. Vsak izbris domene posega v strukturo in stabilnost DNS na sistemski ravni. Prav zato so ukrepi na ravni DNS določeni kot skrajna možnost, kar izhaja tudi iz obrazložitve 8. člena ZIUZVP. Register .si prav tako opozarja, da je tak ukrep povsem nesorazmeren glede na posamezno kršitev, ki se nanaša le na posamezno domeno. Ukrep tudi ni skladen s petim odstavkom 8. člena ZIUZVP, ki določa, da se ukrepi, povezani s spletnimi stranmi, lahko izvajajo le v obsegu, nujno potrebnem za izvršitev odločbe o prenehanju kršitve, in na način, ki je najmanj obremenjujoč za ponudnika storitev informacijske družbe.

Ukrepa v povezavi z ukrepi iz 3. točke drugega odstavka 8. člena ZIUZVP tehnično ni mogoče izvršiti v kombinaciji, zato predlog zakona določa izbris domene kot ločen skrajni ukrep v posebni točki.

Upravno sodišče zaenkrat še ni obravnavalo zadev v skladu z 8. členom ZIUZVP.

Predlog zakona določa milejše in z nekaterih vidikov učinkovitejše ukrepe. Obenem bo pristojnim in sodnim organom na voljo več različnih samostojnih ukrepov, ki bodo bolje prilagojeni na posamezno kršitev.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je prilagoditev notranje zakonodaje z določbami Uredbe 2017/2394/EU.

2.2 Načela

Načelo skrbnega in učinkovitega nadzora:

Za izvajanje nadzora mora biti pooblaščen nadzorni organ, ki mu zakon omogoča izrekanje nadzornih ukrepov, s čimer se lahko učinkovito doseže namen nadzora.

Načelo sorazmernih in odvračilnih sankcij:

V skladu z načelom sorazmernosti se določi, da se kršitve določb Uredbe 2017/2394/EU sankcionirajo tako, da se sorazmerno temu doseže odvračilni ukrep.

Načelo pravne jasnosti:

Predlog zakona uresničuje načelo pravne jasnosti z jasno določenimi in razumljivimi določbami, ki omogočajo izvajanje določb evropske zakonodaje v nacionalni državi.

Načelo sorazmernosti:

Kot osnovno načelo na področju kaznovalnega prava načelo sorazmernosti omogoča nadzornim organom, da izrekajo globe kot sankcije za kršitve določbe Uredbe 2017/2394/EU, s čimer se bo vzpostavila enotna raven zaščite potrošnikov pri čezmejnih kršitvah.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so predlagane z namenom prilagoditve državne zakonodaje določbam Uredbe 2017/2394/EU, in sicer:

- mehanizmi za sodelovanje pristojnih organov pri čezmejnem reševanju sporov,
- spremembe pooblastil pristojnih organov,
- uspešno in učinkovito sodelovanje in usklajevanje med pristojnimi organi pri čezmejnih kršitvah (tudi kršitvah v digitalnem okolju),
- sodelovanje in mednarodno usklajevanje pristojnih organov in Evropske komisije z namenom nemotenega delovanja notranjega trga ter izboljšanja varstva ekonomskih interesov potrošnikov,

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom in splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava ter mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Uredba 2017/2394/EU, ki jo Republika Slovenija s predlaganim zakonom prenese v svoj pravni red, se sicer neposredno uporablja v vseh državah članicah, vendar določa nova pooblastila pristojnih organov, ki jih ti do zdaj niso imeli, zato jih je treba določiti z zakonom. Sicer je večina minimalnih preiskovalnih in izvršilnih pooblastil iz Uredbe 2017/2394/EU, ki jih morajo imeti nacionalni pristojni organi, v Republiki Sloveniji že urejena v Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14), zato so bila v Zakonu o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov določena le manjkajoča pooblastila pristojnih organov. Predlog Zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov se nanaša zgolj na ukrepe, povezane z blokiranjem spletnih strani. Prikaz ureditve v pravnih sistemih

se zato osredotoča na različne ureditve izbranih držav članic glede na ukrepe, povezane s spletnimi stranmi. Nekatere države članice so pooblastila že imela urejena na podlagi Uredbe 2006/2004/EU. Nobena izmed navedenih držav nima povsem enake ureditve, kot jo ima Republika Slovenija, temveč se te od države do države razlikujejo.

Predlog zakona je prilagojen pravnemu redu Evropske unije.

DANSKA

Ukrepe, povezane s spletnimi stranmi, je Danska uredila v Zakonu o elektronskem poslovanju (E-commerce Act, Act. No. 227). Na podlagi tega zakona imajo pristojni organi možnost, da omejijo dostop spletnemu ponudniku, kar vključuje tudi preostale države članice Evropske unije in evropskega gospodarskega prostora. Omenjeni ukrep lahko pristojni organi uporabijo, če gre za področje potrošnikov oziroma tudi investitorjev. Sprejem takega ukrepa je dopusten šele potem, ko se od organov v državi sedeža ponudnika zahteva, da ukrepajo, ukrep pa nato ni izvršen ali njegova izvršitev ni ustrezna.

AVSTRIJA

Zvezni zakon o spremembah Zakona o sodelovanju potrošniških organov, Zakona o telekomunikacijah iz leta 2003 in Zakona o konkurenci (Bundesgesetz, mit dem das Verbraucherbehörden-Kooperationsgesetz, das Telekommunikationsgesetz 2003 und das Wettbewerbsgesetz), ki je bil objavljen v avstrijskem zveznem pravnem listu I 51/2021 dne 25. marca 2021, BGBl. I št. 57/2021, je implementiral Uredbo (EU) 2017/2394. Glavne spremembe nacionalne zakonodaje zadevajo pristojnosti organov. Pristojni organi ukrepe, povezane s spletnimi stranmi, izvajajo preko odločanja o vlogah na civilnem sodišču.

NEMČIJA

Zakon o izvajanju Uredbe 2017/2394/EU Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, in razveljavitvi Uredbe (EU) 2006/2004¹, na podlagi katerega se v njihov notranji pravni red prenaša Uredba 2017/2394/EU, ne predvideva posebnih določil v zvezi s preiskovalnimi in izvršilnimi pooblastili, določeni v tretjem in četrtem odstavku 9. člena Uredbe 2017/2394/EU. Vsa nadaljnja vprašanja v zvezi z uporabo se prepuščajo sodni praksi.

¹ Nem. »Gesetz zur Durchführung der Verordnung (EU) 2017/2394 des Europäischen Parlaments und des Rates über die Zusammenarbeit zwischen den für die Durchsetzung der Verbraucherschutzgesetze zuständigen nationalen Behörden und zur Aufhebung der Verordnung (EG) Nr. 2006/2004 (EU-Verbraucherschutzdurchführungsgesetz - EU-VSchDG)« (Zakon je dosegljiv na: <https://www.gesetze-im-internet.de/vschdg/BJNR336710006.html>).

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembi Zakona o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Law amending Law Implementing the Regulation (EU) of the European Parliament and of the Council on cooperation between national authorities responsible for the enforcement of consumer protection laws"

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)	ID predpisa	ID izjave	Datum izjave
2022-2130-0009	ZAKO8548	1 (1)	11.04.2022

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.2) Uredbe/odločbe/sklepi, katerih izvrševanje neposredno ali posredno zagotavlja predlog akta

	CELEX oznaka predpisa	Naslov predpisa ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to uredbo/odločbo/sklep	Rok za uskladitev nacionalne zakonodaje	Rok, na katerega se nanaša uskladitev	Je za navedeni rok predlog tega akta v celoti usklajen z uredbo, sklepom ali odločbo? (obrazložitev)
1.	32017R2394	Uredba (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2006/2004			DA
	1.	2020-01-3629	Zakon o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov		

4.) Ali je predlog pravnega akta tehnični predpis v smislu člena 8 direktive 31998L0034?

NE

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona bi ob naraščajočih omejitvah dostopa do spletnih strani lahko imel finančne posledice tudi za same ponudnike storitev informacijske družbe, kot na primer za ponudnike storitev gostovanja, ponudnike storitev izključnega prenosa, ali registrarje in register domen.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne določa dodatnih upravnih obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Na podlagi predloga zakona lahko pričakujemo večjo pravno varnost podjetij v smislu spoštovanja zakonodaje, z doslednejšim in skladnejšim čezmejnim izvajanjem in sodelovanjem se bo povečala konkurenčnost podjetij na enotnem trgu. Predlog zakona gospodarstvu ne nalaga nobenih dodatnih pravnih obveznosti.

Predlog zakona vpliva na potrošnike, ki čezmejno nakupujejo storitve in blago v spletnem okolju in zunaj njega, saj je njegov glavni namen povečati varstvo potrošnikov. Z njim se bo delno odpravilo tveganje škode, ki bi jo potrošniki lahko utrpeli. Predlog zakona in Uredba 2017/2394/EU za potrošnike pomenita večjo varnost pri opravljanju nakupov, zlasti pri čezmejnih nakupih, saj bodo kršitve prej ugotovljene in odpravljene. Hkrati pa bosta zagotovljena enotno spoštovanje zakonodaje in varstvo pravic potrošnikov znotraj Evropske unije. Dejansko zmanjšanje škode, ki bi jo sicer lahko utrpeli potrošniki, bo pri vsakem ukrepu odvisno od okoliščin posameznega primera.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo vsebino sprejetega zakona predstavilo pisno na spletni strani ministrstva in v sporočilu za javnost.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo spremljalo izvajanje zakona in bo kot enotni povezovalni organ poročalo Evropski komisiji. Komisija bo vsaki dve leti pripravila poročilo in obvestila Evropski parlament.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe pri pripravi predloga zakona niso sodelovali/e.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Matjaž Han, minister
- mag. Dejan Židan, državni sekretar
- Matevž Frangež, državni sekretar
- mag. Karla Pinter, Direktorat za notranji trg, generalna direktorica
- Luka Omerzel, sekretar, Direktorat za notranji trg, vodja Sektorja za varstvo potrošnikov in konkurence
- mag. Barbara Mesojednik, sekretarka

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V 8. členu Zakona o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 200/20) se v drugem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. registrom ali registrarjem domen v ustreznih primerih začasni izbris domenskih strežnikov pri popolnoma določenem imenu domene iz sistema domenskih imen in registracijo popolnoma določenega imena domene omogoči pristojnemu organu;«

2. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Zakon o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (ZIUZVP) v 8. členu predvideva ukrepe, povezane s spletnimi stranmi, ki uvajajo nove obveznosti za ponudnike storitev informacijske družbe.

Spremenjena 3. točka drugega odstavka 8. člena ZIUZVP omogoča, da sodišče na predlog pooblaščenih oseb pristojnega organa odredi začasni izbris domenskih strežnikov pri točno določeni domeni iz sistema DNS. S tem se doseže, da vsebina spletne strani, ki se nahaja pod domeno, ne bo več vidna na spletu, če se do te vsebine dostopa z vpisom domene v iskalnik. Ker je ukrep začasen, mora sodišče določiti rok ali pogoj, kako dolgo naj ukrep traja. Kadar se domena izbriše, se preko nje ne da dostopati do nobene vsebine več, vključno z morebitno ustrežno vsebino, ki se morebiti nahaja na isti spletni strani. Omenjen ukrep lahko posega v temeljne človekove pravice, zato predlog zakona predvideva milejši in začasni ukrep, ki dopušča možnost, da se neustrezne vsebine umaknejo, brez da se hkrati posega v strukturo DNS. Do takrat dostop do spletne strani preko domene ni mogoč. Obenem ta točka omogoča, da se domena, ki vodi na spletno stran z neustrezno vsebino, registrira v korist pristojnega organa, kar v tehnični izvedbi pomeni, da se prenese iz njenega dotedanega nosilca na pristojni organ. S tem se domena kršitelju odvzame, pri čemer se ne vrne v bazen prostih domen, ampak se prenese na pristojni organ. S tem se prepreči, da bi lahko isti kršitelj ali z njim povezane osebe ponovno registrirale to domeno. Pristojni organ bo po prenosu domene nanj imel določene obveznosti: domeno bo moral podaljševati, sicer bo domena izbrisana in bo spet prosta za registracijo s strani kogarkoli. Obenem se lahko zgodi, da bo imel pristojni organ čez nekaj časa v imetništvu več domen, ki same po sebi niso neustrezne, ampak je bila neustrezna zgolj vsebina, ki se je v nekem trenutku nahajala na spletni strani pod domeno. Besedilo domene je le redkokdaj kršeče samo po sebi, običajno se kršitev nanaša na vsebino neke spletne strani, ne pa na domeno kot tako. V primerih, ko bi sodišče vendarle naložilo ta ukrep, se predlaga, da za domene, ki so prenesene na pristojni organ, Ministrstvo za javno upravo prevzame vlogo registrarja, saj te storitve v določeni meri že sedaj izvaja za domene v imetništvu nosilcev javnih pooblastil.

Predlog zakona ohranja prvi dve možnosti ukrepanja skladno z drugim odstavkom 8. člena ZIUZVP in sicer, da sodišče na predlog pooblaščenih oseb pristojnega organa ponudniku storitev gostovanja odredi odstranitev, onemogočanje ali omejitev dostopa do spletnega vmesnika ter ponudniku storitev izključnega prenosa odredi omejitev dostopa do spletnega vmesnika ali izrecni prikaz opozorila kršitve na spletnem vmesniku.

Nespremenjena 4. točka drugega odstavka 8. člena predloga zakona enako kot dosedaj predvideva izbris domene iz baze registriranih domen, kar naj bi sodišče odredilo le kot skrajno možnost in zmeraj kot samostojen ukrep, nikdar v povezavi z ukrepi iz 3. točke drugega odstavka 8. člena zakona, saj teh ukrepov tehnično ni mogoče izvršiti v kombinaciji.

K 2. členu

Določen je začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

8. člen (ukrepi, povezani s spletnimi stranmi)

(1) Če podjetje ne izvrši odločbe o prenehanju ali prepovedi kršitve in če ni na voljo nobene druge učinkovite možnosti, da se doseže prenehanje ali prepoved kršitve, in da se prepreči nevarnost resnega oškodovanja kolektivnih interesov potrošnikov, lahko pooblaščen oseba pristojnega organa odredi podjetju odstranitev vsebine.

(2) Če podjetje ne izvrši niti odločbe o odstranitvi vsebine iz prejšnjega odstavka, lahko sodišče na predlog pooblaščen osebe pristojnega organa odredi:

1. ponudniku storitev gostovanja odstranitev, onemogočanje ali omejitev dostopa do spletnega vmesnika;
2. ponudniku storitev izključnega prenosa omejitev dostopa do spletnega vmesnika ali izrecni prikaz opozorila kršitve na spletnem vmesniku;
3. registrom ali registrarjem domen v ustreznih primerih začasni izbris zapisa sistema domenskih imen in registracijo popolnoma določenega imena domene omogoči pristojnemu organu;
4. registrom ali registrarjem domen izbris popolnoma določenega imena domene.

(3) O ukrepih iz prejšnjega odstavka odloča Upravno sodišče Republike Slovenije v 15 dneh od prejema predloga.

(4) V predlogu pooblaščen osebe pristojnega organa morata biti ob upoštevanju načela sorazmernosti in učinkovitosti ter v okviru tehničnih možnosti določena obseg omejitve in način njene izvršitve.

(5) Ukrepi, povezani s spletnimi stranmi, se lahko izvajajo le v obsegu, nujno potrebnem za izvršitev odločbe o prenehanju kršitve, in na način, ki je najmanj obremenjujoč za ponudnika storitev informacijske družbe.

(6) Zoper odločbo iz tretjega odstavka tega člena lahko ponudnik storitev informacijske družbe v treh dneh vložijo pritožbo, o kateri Vrhovno sodišče Republike Slovenije odloči najpozneje v 15 dneh po prejemu pritožbe.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

V skladu s prvim odstavkom 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20 105/21 – odl. US in 111/21) Vlada Republike Slovenije predlaga obravnavo predloga zakona po skrajšanem postopku, ker gre za manj zahtevne spremembe zakona.

Predlog za skrajšani postopek je utemeljen z dejstvom, da gre za manj zahtevno spremembo zakona, saj se spreminja le ena določba veljavnega zakona.

Glede na navedeno Vlada Republike Slovenije meni, da so izpolnjeni pogoji za obravnavo predloga Zakona o spremembi Zakona o izvajanju Uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov po skrajšanem zakonodajnem postopku.

VI. PRILOGE

– MSP test